

[Rytter.]

saa siger: Ja, men det kunde man saa let gøre, for Stemmesedlerne var kun udfyldt af Høflighedshensyn, maatte en saadan Høflighed dog snarere have ført til, at man sagde: Lad det passere! Men trods Høflighedsakten blev Stemmesedlerne erklæret ugyldige.

Dertil kommer, at det er fuldstændig forkert blot at tale om Valgbestyrelsen i Roskilde, det drejer sig ogsaa om det høje Landsting. Thi Sagen har været forelagt Landstinget, ikke udtrykkeligt, men ved at den har været fremme i Udvalget; og det, som igennem Sagens Akter har været fremme i Udvalget, staar Landstinget inde for. Vi har nu set, hvorledes Folketinget vil til at give Amtmændene en Reprimande, fordi de har foretaget visse Handlinger, der ikke i og for sig har medført nogen Fejl, men som er i Strid med Valgloven. Her havde Landstinget haft Grund til at tage Afstand, hvis det mente, der var Tale om noget, som var urigtigt, men det gjorde Landstinget ikke. Det er naturligvis ikke det samme som, at Landstinget positivt har udtalt sig, men Landstinget havde haft al Anledning til at tage Afstand fra Tilfældet i Roskilde. Det har Landstinget ikke gjort, og derfor maa man tillægge dette Tilfælde stor Vægt — ikke saa stor Vægt, som hvis Landstinget udtrykkeligt havde udtalt sig, det har jeg sagt baade før og nu, men Sagen har foreligget for Landstinget gennem de Oplysninger, der har været fremme, og vi har ikke taget Afstand.

Saa har jeg en enkelt Bemærkning at gøre til den højtærede Minister. Ministeren udtalte, at han tog alle mulige Forbehold, og det er rigtigt; men Ministeren vil ikke benægte, at naar en Indenrigsminister udtaler: Saadan ser jeg paa Sagen, saa øver det sin Indvirkning over for Valgbestyrelsen, det kan ikke undgaas. Selvfølgelig virker det ikke over for dem, som stemmer imod, det viser jo Kendsgerningen, men den højtærede Minister ved ikke, hvilken Indflydelse det har haft paa de andre, det er umuligt at vide. At det er uheldigt, at Ministeren har udtalt sig, tror jeg i Virkeligheden, den højtærede Minister er enig med mig i. Det var bedre, om Ministeren havde sagt: Jeg kan ikke udtale mig om det Spørgsmaal, det maa Valgbestyrelsen afgøre, jeg vil hverken sige det ene eller det andet.

Ministeren beder mig nævne det Sted hos Professor Berlin, hvor denne siger, at saadan og saadan maa det være. Ja, det vil jeg gerne. Nu indvender Ministeren, at det

er blot refererende. Det kan jeg ikke slutte mig til, for saa kan man ikke bruge Ordet „synes“. Professor Berlin udtaler paa Side 410:

„Landstinget synes derfor berettiget til at godkende Valget, selv om en eller flere af Stedfortræderne maatte mangle den i Grundlovens § 35 utvivlsomt ogsaa for Stedfortrædernes Vedkommende forudsatte Valgbarhed,“

— det er bare Indledningen og vedkommer ikke direkte Sagen her, det drejer sig blot om Opfyldelsen af Valgbarhedsbetingelserne. Men saa fortsættes der:

„saafremt der blot foruden de valgte Landstingsmænd er valgt mindst én gyldig Stedfortræder for hver af dem; jfr. Valglovens § 80, 2det Stykke, hvorefter en Stemmeseddel er gyldig, selv om der paa den kun er anført Navnet paa én Landstingsmand og én Stedfortræder.“

Det kan dog ikke siges at være rent refererende. At Professor Berlin ikke kommer mere ind paa det, følger vel af, at Spørgsmaalet efter hans Opfattelse er klart.

Jeg forstaar godt, at man vil hævde, at Spørgsmaalet er tvivlsomt; det er det, hele Kampen staar om. Thi hvis det var tvivlsomt, stod Landstinget med en vis formel Berettigelse til at afgøre det. Men Spørgsmaalet er ikke tvivlsomt. Den højtærede Minister siger, at han har spurgt mange om det. Ja, det er klart, at naar man kommer og stikker dem Loven ud og siger: Vil I ikke udtale jer, om jeg saa maa sige, paa staaende Fod om det og det Spørgsmaal, saa svarer enhver: Det er vist tvivlsomt. Men man kan ikke bære sig ad paa den Maade, man maa sige til de Folk, man spørger: Vil I ikke til i Morgen eller til om to Dage undersøge det Spørgsmaal og saa svare, om I anser det for tvivlsomt eller klart? Saaledes har jeg i lignende Tilfælde baaret mig ad; jeg gav de Folk, jeg spurgte, tilstrækkelig Tid til selv at overveje Spørgsmaalet.

Den højtærede Minister siger med hævet Røst: Det er en Ret, de frie Forfatninger giver Tingene, at de selv skal afgøre Gyldigheden af deres Medlemmers Valg. Ja, det har den højtærede Minister Ret i, og er der nogen, der vil kæmpe for det, er det os, men det skulde ikke forhindre Medlemmerne i at indhente Oplysninger, de skulde nødigt være saa bange, at de sagde: Lad os holde os borte fra Sagkundskaben, thi hvis den siger et eller andet, tør vi ikke gaa imod det. Vi har en grundlovsmæssig Ret til at træffe Afgørelsen, men netop derfor maa vi ikke være bange for at spørge